

دیرستان تدین (هیت امنایی)

سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۱۳۹۹ (کرونایی)

آزمون نیمسال دوم فارسی ۱ - کلاس دهم تجربی ۲ - تاریخ: ۱۹/۰۳/۱۴۰۰ - شروع: ساعت ۱۰/۳۰ - وقت: ۷۰ دقیقه

الف - معنی بیت ها و عبارت های زیر را به فارسی روان بنویسید. (۸)

- ۱ - گل به همه رنگ و برازندگی می کند از پرتو من زندگی (۰/۵).
- ۲ - کجا می توانی ز قلبم ربایی تو عشق میان من و میهن من؟ (۰/۵)
- ۳ - تهمت چنين داد پاسخ که نام چه پرسي کزين پس نبيني تو کام (۰/۵)
- ۴ - چو آگاه شد دختر گزدهم که سالار آن انجمن گشت کم (۰/۵)
- ۵ - زنی بود برسان گردی سوار همیشه به جنگ اندرون نامدار (۰/۵)
- ۶ - کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر (۰/۵)
- ۷ - رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را (۱)
- ۸ - ما به گوشه ای باز شدیم و به تعجب در کار دنیا می نگریستیم و مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست. (۱)
- ۹ - خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است. معنای آنکه در نماز پیشانی بر خاک می گذاری، همین است و تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری. (۱)
- ۱۰ - یک روز خسرو برخلاف عادت مألوف یک کیف حلبی که روی آن با رنگ روغن ناشیانه گل و بته نقاشی شده بود، به مدرسه آورد (۱)
- ۱۱ - نیکوترین اندرز من، این است: «تا آنجا که ممکن است بار بشر را به دوش گرفتن» (۱)

ب - معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (۲)

- ۱ - دی که از دبستان به سرای می شدم، در گنج خلوتی از برزن، دو خروس را دیدم که بال و پر افراشته.
- ۲ - در خطاب آدمی ناطق بدی در نوای طوطیان حاذق بدی
- ۳ - که شد لاله رنگش به کردار قیر.
- ۴ - بر آهیخت رهام، گرز گران غمی شد زیکار، دست سران
- ۵ - معلم، مرغان را گویا می کشید؛ گوزن را رعنا رقم میزد.

پ - از میان واژه های مشخص شده در عبارتهای زیر، واژه های درست املايي را از داخل پرانتز انتخاب کرده و در

شماره های مشخص شده بنویسید. (۲)

- ۱ - و چون (بخواستیم / بخاستیم) رفت، ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد؛ چنان که در کرامت و (فراغ/فراق) به پارس رسیدیم.
- ۲ - پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از حسن (سیرت/صیرت) او داد، نه از حسن (صورت/سورت) او داد.
- ۳ - غبار (راهگذارت/راهگزارت) کجاست تا حافظ به یادگار نسیم (صبا/سبا) نگه دارد
- ۴ - گرد و غبار جاده ها زیاده سبک شده بود و به کمترین نسیمی به هوا (برمی خاست/برمی خواست)
- ۵ - دو گوش را بالا برد؛ از یال و (غارب/قارب) به زیر آمد؛ از پستی پشت گذشت.

۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸

ت - در گروه های اسمی زیر، هسته و وابسته را مشخص کنید. (۲)
۱ - مهرِ مادر. ۲ - غبطهٔ بزرگ زندگانی. ۳ - یادگارِ نسیمِ صبا

ث - در نمونه های زیر جملهٔ ساده و مرکب را مشخص کنید. (۱)
۱ - به خون گر کُشی خاک من دشمن من بجوشد گل اندر گل از گلشن من
۲ - خروش سواران و اسپان زدشت ز بهرام و کیوان همی بر گذشت

ج - واژه های پدید آورندهٔ شبکه معنایی را در نمونهٔ زیر پیدا کنید. (۲)
۱ - دو لشکر نظاره بر این جنگ ما بر این گرز و شمشیر و آهنگِ ما
۲ - در زمانهٔ سقوط و ویرانی / جز تو، کسی نمانده است / که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد /
جز تو کسی نمانده است.

چ - نقش دستوری واژه های مشخص شده را در عبارت زیر بنویسید. (۱)
هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده ام که بیدرنگ نخواستته باشم، تمامی مهرم را نثارش کنم.

ح - واژه های مشخص شده در نمونه های زیر، کدام آرایهٔ ادبی را پدید آورده اند؟ (۲)
۱ - فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان، بادپایی به زیر
۲ - همه تیغ و ساعد ز خون بود لعل خروشان دل خاک در زیر نعل
۳ - به گرز گران دست برد اشکبوس زمین آهنین شد سپر آنوس

جمع: ۲۰ نمره

موفق باشید